

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114231339
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4114231339.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogradovej, v spore maloletej žalobkyne: F. J., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako poručníčka, zastúpená poručníčkou: H. Y., narodená X.XX.XXXX, bytom V., D. E. XXXX/X, zastúpená advokátskym združením: Dudzík & Gerová, so sídlom Škultéyhovo 1597/7, Topoľčany, proti žalovanému: Ján Kondrla INTERIER-ŠTUDIO 999, IČO: 41 438 515, s miestom podnikania: Na Hôrke 43/15, Nitra, zastúpený advokátom: JUDr. Peter Havlík, so sídlom Nitra, Podzámska 18, o zaplatenie 15 000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 10C/237/2014-365 zo dňa 15. mája 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku (II.) , výroku o trovách konania (IV.) a výrokov o náhrade znalečného a zaplatenia súdneho poplatku (výrok V. - VII.) **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Maloletá žalobkyňa žalobou doručenu súdu 29.10.2014 požadovala, aby jej žalovaný zaplatil 15 000 eur s úrokom z omeškania 5,25 % ročne od doručenia predžalobnej výzvy do zaplatenia. Žalobu odôvodnila tým, že obaja jej rodičia tragicky zahynuli 11.9.2011 a po otcovi zdedila nákladné vozidlo K. EČ V.-XXX L., rok výroky 1996, ktoré užíval žalovaný s tvrdením, že mu ho odovzdal jej otec za účelom splatenie pôžičky. Pretože žalovaný užíval vozidlo od smrti jej otca 11.9.2011 do jeho vrátenia 4.3.2014 na svoje podnikateľské účely bez právneho dôvodu, žalobou požaduje, aby jej vydal bezdôvodné obohatenie á 500 eur mesačne za 30 mesiacov od septembra 2011 do marca 2014 a úroky z omeškania o doručenia predžalobnej výzvy. Pripojila rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 5.10.2011 č.k. 7P/29/2011-15, rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 3.2.2014 č.k. 7P/4/2012-175, Krajského súdu v Nitre z 22.5.2014 č.k. 9CoP/18/2016-212, výpis zo živnostenského registra, výzvu z 4.3.2013, z konania vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 2 D/393/2011 zápisnicu o pojednávaní spísanú 26.4.2012 na notárskom úrade JUDr. Vlasty Rybárovej, so sídlom Topoľčiankach, prihláškou do dedičského konania, vyjadrenie sa k nej, uznesenia z 7.11.2014 č.k. 2D/393/2011-99 a z 7.1.2015 č.k. 2D/393/2011-110, z konania vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 11P/239/2012 zápisnicu o pojednávaní z 30.9.2014 a rozsudok z 30.9.2014 č.k. 11P/239/2012-81. Žalobkyni bolo priznané oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky.

2. Žalovaný proti žalobe namietal s tým, že vozidlo mal od otca žalobkyne vo výpožičke a teda oprávnenej držbe a nebol medzi nimi dohodnutý čas vrátenia a užíval ho aj na základe zádržného práva z pohľadávok z faktúr č. 10138 a č. 10094 a preto nemohlo bezdôvodné obohatenie vzniknúť. Žalovaný namietal aj požadovanú výšku bezdôvodného obohatenia s tým, že vozidlo malo 15-20 rokov a on mal

s jeho údržbou náklady a vzniesol aj námietku premlčania. Pripojil svoje čestné prehlásenie z 19.3.2012 a faktúry č.10138 a č.10094.

3. Právny zástupca poručníčky maloletej žalobkyne k vyjadreniu žalovaného uviedol, že otec žalobkyne umožnil žalovanému toto vozidlo užívať a keďže ho nevyzýval na vydanie alebo plnenie nenamietajú, že žalovaný užíval vozidlo oprávnene. Žalovaný však užíval vozidlo na základe ich obchodnoprávneho vzťahu, do ktorého žalobkyňa nemohla vstúpiť, pretože nemala oprávnenie na podnikanie, pričom tento vzťah sa smrťou jej otca zmenil na občianskoprávny vzťah a oprávnenie žalovaného vozidlo užívať zaniklo. Žalovaný bol povinný vozidlo vydať, čo neurobil a teda je povinný zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie. Namietal, že žalovaný si nemohol uplatňovať zádržné právo, pretože otec žalobkyne zomrel a žiadny dlh nebol preukázaný, pretože pohľadávku 890 eur v dedičskom konaní neuznali a iný dlh si neuplatňoval. Na preukázanie výšky bezdôvodného obohatenia navrhol vykonať znalecké dokazovanie. Predložil potvrdenie o odobratí tabuliek, cenníky, inzerciu, kúpnu zmluvu a podací hárok.

4. Súd prvej inštancie na pojednávaní vypočul žalovaného, ktorý uviedol, že bol priateľom a obchodným partnerom otca žalobkyne, ktorý mu dlhoval peniaze a preto mu dal do užívania motorové vozidlo, ďalej vykonal dokazovanie listinami, ktoré strany sporu predložili a na základe zisteného skutkového stavu rozhodol o žalobe rozsudkom z 8.6.2016 č.k.10C/237/2014-117 tak, že ju zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané, že medzi otcom žalobkyne a žalovaným bol občianskoprávny vzťah na základe zmluvy o výpožičke, pretože vozidlo bolo dané do užívania bezodplatne, vznikol medzi nimi občianskoprávny vzťah a žalovaný vozidlo aj po smrti otca žalobkyne užíval oprávnene, pretože smrťou otca prešli na žalobkyňu práva a povinnosti z tohto právneho vzťahu a preto nemohlo prísť k vzniku bezdôvodného obohatenia, pričom nárok za obdobie od 11.9.2011 do 28.10.2012 bol aj tak premlčaný. Návrh na znalecké dokazovanie ako nedôvodný, neúčelný a nevhodný zamietol. Maloletá žalobkyňa podala proti rozsudku odvolanie. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie uznesením z 26.1.2017 č.k. 8Co/547/2016-135 zrušil a vrátil vec súdu na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že súd neuviedol na základe akého dôkazného prostriedku prišiel k záveru o uzavretí bezodplatnej zmluvy o výpožičke, vzhľadom na vyjadrenie žalovaného. Pokiaľ užívanie vyplývalo z obchodných vzťahov medzi nimi a súvislo s dlhmi, ktoré neboli preukázané, nebolo možno posúdiť vzťah výlučne podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako vzťah bezodplatný a občianskoprávny, pričom súd nezodôvodnil aké práva a povinnosti z právneho vzťahu mali prejsť na žalobkyňu. V prípade užívania cudzieho vozidla je dôkazné bremeno preukázania, že do smrti užíval vozidlo na základe právneho dôvodu a po smrti mal naďalej oprávnenie ho užívať na základe pretrvávajúceho alebo nového titulu a to bez odplatne na strane žalovaného. Ďalej uviedol, že úvahy súdu o čiastočnom premlčaní nároku sú správne. Poukázal na to, že pokiaľ bolo vozidlo podnikateľským majetkom otca žalobkyne a do užívania žalovaného sa dostalo v súvislosti s ich obchodnými vzťahmi, nemohol medzi nimi vzniknúť obchodnoprávny vzťah a je nepodstatné, že žalovaný nemal oprávnenie na podnikanie na prenájom vozidiel, zádržné právo vzniká len pri preukázaní oprávnenia žalovaného vozidlo užívať a pri existencii pohľadávky voči vlastníkovi zálohu a spravidla zaniká smrťou vlastníka zálohu, bezdôvodné obohatenie vzniká samotným užívaním bez právneho dôvodu a nie je podstatné, či bol žalovaný vyzývaný na vydanie vozidla, prípadné plnenia voči tretej osobe nemajú vplyv na nárok žalobkyne a jej maloletosť a priznanie oslobodenia majú vplyv na rozhodovanie o trovách konania.

5. Právny zástupca žalobkyne trval na nariadení znaleckého dokazovania. Záverom uviedol, že trvá na podanej žalobe, pričom po právnej stránke sa k sporu vyjadril odvolací súd a súd prvej inštancie vykonal všetko potrebné dokazovanie na zistenie výšky nároku z ktorého vyplynulo, že žalovaná suma je nižšia, ako bola výška zistená znaleckým dokazovaním.

6. Právny zástupca žalovaného navrhol ešte raz vypočuť žalovaného ohľadne charakteru vzájomných právnych vzťahov. Záverom uviedol, že z vyjadrenia poručníčky bolo preukázané a ani nebolo sporné, že otec žalobkyne a žalovaný uzatvorili ústnu dohodu o užívaní vozidla podľa § 579 OZ a teda žalovaný do jeho smrti užíval vozidlo oprávnene, ale bolo sporné, či bola dohoda odplatná alebo bezodplatná. Pokiaľ existovala dohoda bez ohľadu na to, či išlo o podnikateľa alebo nepodnikateľa nemohlo bezdôvodné obohatenie vzniknúť. Toto nevyvracia právny názor odvolacieho súdu a tento názor je aj v súlade s odbornou literatúrou a to Imrich Fekete Obč. zákonník 3 zväzok eurokódex 2015 na str. 842 uvádza, že toto ustanovenie možno použiť aj na právne nástupníctvo po fyz. osobe - podnikateľovi a rozhodnutím NS Českej republiky z 22.2.1999 sp. zn. 33Cdo/847/1998 podľa ktorého citujem: z ust. § 632 ods. 2 OBZ vyplýva, že užívanie prenajatého dopravného prostriedku ak v zmluve nie je dojednané niečo

iné, je viazané na osobu nájomcu dlžníka a k zániku zmluvy o nájme doprav. prostriedku dochádza smrťou nájomcu. Poukazujem aj na rozhodnutie NS SR 4Cdo/104/1997, podľa ktorého smrťou dlžníka alebo veriteľa záväzok v zmysle § 579 OZ nezaniká, ich práva a povinnosti prechádzajú na ich právnych nástupcov. Smrť spôsobuje zánik záväzku len vtedy ak bol viazaný výhradne na osobu dlžníka alebo veriteľa. Obdobne rozhodol NS ČR v rozsudku sp.zn. 26Cdo/18/2011, kde uviedol práva a povinnosti zo zmluvy o výpožičke nezanikajú smrťou požičiavateľa, ale prechádzajú na jeho právneho nástupcu. Pokiaľ teda v čase pred smrťou vlastníka vozidla existovala dohoda o jeho bezplatnom prípadne odplatnom užívaní žalovaným, nemohlo sa jednať o užívanie bez právneho dôvodu a práva a povinnosti najmä právo žalovaného užívať vozidlo a povinnosť právnych nástupcov vlastníka umožní takéto užívanie, prešlo smrťou na právnych nástupcov vlastníka. V prípade vyhovenia žalobe by išlo o nespravodlivý precedens, pretože zmluvná strana by bola po smrti svojho zmluvného partnera, o ktorej sa ani nemusela dozvedieť vystavená následkom v pôvodnej dohode nepredvídateľným a preto navrhol žalobu zamietnuť.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní 15.5.2019 vzal žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania späť. Právny zástupca žalovaného so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasil.

8. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie vo veci opätovne takto rozhodol:

I. Konanie sa v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne z 15000 eur od doručenia predžalobnej výzvy do zaplatenia zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 8081,73 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamietla.

IV. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 7,76 %.

V. Znalkyňa Ing. Janka Furdová má nárok na náhradu svojich trov proti žalovanému v rozsahu 53,88 % a proti Slovenskej republike v rozsahu 46,12 %.

VI. Znalec Ing. Pavol Šandík má nárok na náhradu svojich trov proti žalovanému v rozsahu 53,88 % a proti Slovenskej republike v rozsahu 46,12 %.

VII. Žalovaný je povinný zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok 484,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

9. Skutkový stav sporu súd prvej inštancie zistil nasledovne:

Z výpisov zo živnostenského registra bolo preukázané, že otec žalobkyne podnikal od 12.9.2005 do 11.9.2011 na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom Ján Pňáček - kúpa a predaj tovaru, IČO: 41 780 132 s miestom podnikania P. Jilemického 699/4, Topoľčany, pričom toto oprávnenie zaniklo jeho smrťou. Žalovaný podniká od 1.10.2004 pod obchodným menom Ján Kondrľa INTERIÉR-ŠTUDIO 999, IČO: 41438515 s miestom podnikania Na Hôrke 43/15. Z kúpnej zmluvy z 29.6.2006 vyplýva, že otec žalobkyne kúpil ako podnikateľ vozidlo RENAULT B 120.65 za kúpnu cenu 140 000 eur a z potvrdenia orgánu Policajného zboru z 16.2.2016 bolo preukázané, že bol ako podnikateľ aj zapísaný ako držiteľ tohto vozidla. Z vyjadrenia žalovaného bolo preukázané, že žalovaný pre otca žalobkyne vyrábal drevené kostry na jeho čalúnený nábytok. Z dvoch faktúr, ktoré predložil vyplýva, že mu vystavil za dodanie sedacích súprav faktúrou č. 10094 z 21.8.2010 splatnou 4.9.2010 sumu vo výške 4071,47 eur a faktúrou č. 10138 z 29.11.2010 splatnou 13.12.2010 sumu vo výške 3950,21 eur. Žalovaný v konaní tvrdil, že otec žalobkyne mu tieto peňažné prostriedky nezaplatil a preto ukončili podnikateľské vzťahy, ale ich zaplatenie od neho nepožadoval, ale ponúkol mu do užívania toto vozidlo. V konaní nebolo sporné, že otec žalobkyne zahynul 11.9.2011. Z právoplatného uznesenia Okresného súdu Topoľčany z 7.1.2015 č.k. 2D/393/2011-110 bolo preukázané, že predmetné vozidlo zdedila žalobkyňa, ktorá je maloletá a preto jej bola rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 5.10.2011 č.k. 7P/29/2011-15 ustanovená poručníčka a to jej stará matka z otcovej strany. Z vyjadrenia žalovaného, ale aj znaleckého posudku Ing. Janky Furdovou znalkyňa z odboru ekonómia a manažment č. 12/2017 a jeho dodatku vyplýva, že žalovaný využíval toto vozidlo na podnikanie aj po smrti otca žalobkyne. Z listu poručníčky z 4.3.2013 bolo preukázané, že ho písomne vyzvala na riešenie právnych vzťahov ohľadne tohto vozidla. Z podacieho hárku vyplýva, že list bol odovzdaný na poštovú prepravu 4.3.2013. V konaní nebolo sporné, že žalovaný vozidlo odovzdal poručníčke maloletej 4.3.2014. Žalovaný uviedol, že skôr vozidlo neodovzdal, pretože dlh otca žalobkyne voči nemu nebol splnený. Poručníčka žalobkyňa proti dlhom otca žalobkyne namietala. Z vyjadrenia Okresného súdu Topoľčany z 20.4.2016 vyplýva, že na základe žaloby žalovaného sa proti otcovi žalobkyne nevedlo na súde žiadne konanie o zaplatenie. Z čestného prehlásenia z 19.3.2012 vyplýva, že otec žalobkyne mal mať voči žalovanému aj dlh 870 eur z pôžičky,

ktorú mu mal žalovaný poskytnúť. Z právoplatného uznesenia Okresného súdu Topoľčany z 7.1.2015 č.k. 2D/393/2011-110 vyplýva, že žalovaný si túto pohľadávku uplatnil v dedičskom konaní. Poručníčka túto pohľadávku v dedičskom a ani v tomto konaní neuznala. Poručníčka nenamietala proti tomu, že otec žalobkyne dal žalovanému počas svojho života do užívania vozidlo na základe ich vzájomnej ústnej dohody, ale nevedela sa vyjadriť k náležitostiam dohody a stavu vozidla v čase odovzdania. Žalovaný namietal, že vozidlo bolo v opotrebenom stave, malo hodnotu iba 500 eur a on mal s jeho prevádzkou náklady, ale ich výšku v konaní neuviedol a neurobil ani žiadny započítací prejav proti nároku žalobkyne. Poručníčka uviedla, že vozidlo malo v čase odovzdania 15-20 rokov a z osvedčenia o jeho evidencii vyplýva, že bolo vyrobené 1.1.1996. Poručníčka potvrdila, že vozidlo aktuálne neúspešne predáva za 500 eur a je na žiadosť žalobkyne vyradené z evidencie, čo vyplýva aj z potvrdenia orgánu Policajného zboru z 16.2.2016. Zo znaleckého posudku Ing. Pavla Šandíka znalca z odboru cestnej dopravy z 8.4.2018 č. 1-2018 vyplýva, že vozidlo bolo v období od 29.10.2012 do 4.3.2014 vo vyhovujúcom technickom stave, schopné prevádzky na pozemných komunikáciách a mohlo byť používané na účely, pre ktoré bolo určené. Z doplnenia znaleckého posudku Ing. Janky Furdovej z 31.1.2019 vyplýva, že žalovanému užívanie vozidla prinášalo úžitok a ekonomický zisk, pričom pri stanovení jeho výšky využila dva varianty. Podľa prvej určila obvyklú cenu nájmu na základe podkladov získaných z internetu vo výške 35 eur za deň, čo je vyjadrením ceny, za ktorú by si žalovaný prenajímal obdobné vozidlá na zabezpečenie svojho podnikania od iných nezávislých osôb v sledovanom období a obvyklá cena nájmu za 1 mesiac bola tak určená v sledovanom období na 1050 eur za mesiac. Podľa druhej určila obvyklú cenu nájmu vozidla od 29.10.2012 do 4.3.2014 po zohľadnení technického stavu vozidla a najazdených km a frekvencii minimálneho využitia vozidla v sume 13 300 eur. Z rozhodnutí a oznámení Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 29OdS/1/2019 a 28OdS/1/2019 bolo preukázané, že žalovaný podal návrh na určenie splátkového kalendára, ktorý bol v konaní sp. zn. 29OdS/1/2019 právoplatne odmietnutý. V konaní sp. zn. 28OdS/1/2019 bola žalovanému poskytnutá ochrana pred veriteľmi a ustanovený správca, ktorý zostavil návrh splátkového kalendára, ktorý bol 24.4.2019 zverejnený v obchodnom vestníku č. 79/2019, ale súd o tomto návrhu doposiaľ nerozhodol, pretože neuplynula lehota 90 dní od zverejnenia oznamu na podanie námietok u správcu.

10. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na zistený skutkový stav veci a citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - § 451 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2), odôvodnil nasledovne:

V konaní nebolo sporné, že žalovaný užíval motorové vozidlo, ktorého vlastníkom bol otec žalobkyne na základe ich vzájomnej dohody a nebolo sporné a aj bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že otec žalobkyne a aj žalovaný boli obchodní partneri a žalovaný užíval toto vozidlo na základe ich vzájomných obchodnoprávných vzťahov. Žalobkyňa si však žalobou proti žalovanému žiadne nároky za toto obdobie neuplatňuje. Hoci v konaní bolo sporné, či vzťah medzi otcom žalobkyne a žalovaným bol odplatný alebo bezodplatný, v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorými je súd prvej inštancie viazaný podľa § 391 ods. 2 CSP, pokiaľ užívanie vozidla vyplývalo z obchodných vzťahov medzi nimi, nebolo možno posúdiť tento vzťah výlučne podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako vzťah bezodplatný a občianskoprávny a preto je v tomto smere obrana žalovaného nedôvodná. V konaní nebolo sporné, že otec žalobkyne 11.9.2011 zomrel a bolo preukázané, že vozidlo po ňom zdedila žalobkyňa, ktorej bola ustanovená poručníčka, ktorej žalovaný vozidlo odovzdal 4.3.2014. V konaní bolo vykonaným znaleckým dokazovaním preukázané, že žalovaný vozidlo v období od 11.9.2011 do 4.3.2014 užíval na podnikanie. Pretože žalovaný užíval cudzie vozidlo bolo na jeho strane dôkazné bremeno preukázať, na základe akého právneho titulu, nového alebo pokračujúceho, a či toto užívanie je bezodplatné. Žalovaný však v tomto smere dôkazné bremeno neunesol, pretože neoznačil a ani súdu nepredložil žiadne dôkazy, na preukázanie jeho oprávnenia naďalej vozidlo užívať a to bezodplatne. V konaní neboli preukázané žiadne dlhy otca žalobkyne voči nemu a preto si žalovaný nemohol voči žalobkyňi účinne uplatňovať ani zádržné právo. Pretože v konaní nebolo sporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným k žiadnej dohode o užívaní tohto vozidla po smrti jej otca neprišlo a preto že žalovaný nepreukázal jeho oprávnenie vozidlo po 11.9.2011 užívať, užíval ho od 11.9.2011 do 4.3.2014 bez právneho dôvodu. Žalovanému tým vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vydať žalobkyňi podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

Aj právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí a to v kombinovanej premlčacej dobe, ktorá je tzv. subjektívna dvojročná a plynie odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil a je limitovaná tzv. objektívnou, pretože právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Pretože v konaní bolo preukázané, že

poručníčka oprávnenej žalobkyne sa o tom, že žalovaný užíva predmetné motorové vozidlo dozvedela v období po smrti svojho syna t.j. otca žalobkyne, ku ktorej prišlo 11.9.2011. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 11.9.2011 do 28.10.2012 si žalobkyňa žalobou na súde mohla uplatniť v subjektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka t.j. do 28.10.2014. Žaloba však bola na súde podaná až 29.10.2014 a žalovaný podľa § 100 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka premlčanie namietal. Pretože právo žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 11.9.2011 do 28.10.2012 sa podľa § 100 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka premlčalo a žalovaný sa premlčania dovolal, nemohol súd, aj s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu, toto premlčané právo žalobkyne podľa § 100 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka priznať.

11. Žalobkyňa požadovala žalobou od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia za nepremlčané obdobie od 29.10.2012 do 4.3.2014 v celkovej výške 8081,73 eur za rok 2012 za 3 dni a 2 mesiace á 500 eur = 1048,39 eur, v roku 2013 za 12 mesiacov á 500 x 12 = 6000 eur a v roku 2014 za 2 mesiace á 500 eur a 4 dni = 1033,34 eur. Výška bezdôvodného obohatenia za nepremlčané obdobie od 29.10.2012 do 4.3.2014 bola zistená vykonaným znaleckým dokazovaním prvou metódou v celkovej výške 17 200 eur za rok 2012 za 64 dní x 35 eur = 2240 eur, za rok 2013 za 365 dní x 35 eur = 12775 eur a v roku 2014 za 63 dní x 35 eur = 2205 eur a druhou metódou v celkovej výške 13 300 eur. Pretože v prípade oboch metód je bezdôvodné obohatenie vo vyššej výške než žalobkyňa žalobou od žalovaného požaduje vydať, je žaloba v nepremlčanej časti v celom rozsahu dôvodná.

12. Napriek tomu, že žalovaný podal po začatí tohto konania na súd návrh na určenie splátkového kalendára, doposiaľ nebolo vydané uznesenie o určení splátkového kalendára, ktoré rozhodnutie by malo za následok nevymáhateľnosť tejto pohľadávky podľa § 166e ods. 3 zákona č. 7/2005 Z.z. a preto súd podľa § 168f ods. 5 zákona č. 7/2005 Z.z. pokračoval v tomto konaní. Zverejnením oznámenia správcu v Obchodnom vestníku (dňa 17.2.2020) o tom, že pomery dlžníka neumožňujú zostaviť návrh splátkového kalendára, sa toto konanie skončilo (poznámka odvolacieho súdu).

13. Pretože žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania späť a žalovaný so späťvzatím v tejto časti súhlasil podľa § 146 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 Z. z.), súd konanie v tejto časti podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil. Pretože žaloba bola v časti o zaplatenie 8081,73 eur dôvodná, súd rozhodol, že žalovaný je povinný túto sumu zaplatiť žalobkyne podľa § 232 ods. 3 CSP do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pretože nebol dôvod určiť dlhšiu lehotu na plnenie a pretože vo zvyšnej časti nebola žaloba dôvodná, súd ju zamietol.

14. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP. Pretože žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 53,88 % a žalovaný v rozsahu 46,12 %, súd podľa § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalobca má nárok proti žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 7,76 %. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 266 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie, na ktoré neboli zložené žiadne preddavky Pretože žalovaný bol v konaní neúspešný v rozsahu 53,88 % a žalobkyňa bola neúspešná v rozsahu 46,12 %, ale jej bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, priznal súd podľa § 255 ods. 1 CSP znalcom Ing. Janke Furdovej a Ing. Pavlovi Škandíkovi nároky na znalečné proti žalovanému v rozsahu 53,88 % a proti Slovenskej republike v rozsahu 46,12 %. O výške znalečného oboch znalcov bolo rozhodnuté doposiaľ neprávoplatnými uzneseniami z 22.5.2019.

15. Pretože žalobkyňa bola od poplatku oslobodená a súd jej žalobe čiastočne vyhovel, rozhodol, že podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je žalovaný povinný zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Nitra pomernú časť poplatku vo výške 484,50 eur (podľa položky č. 1 písm. a) Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch t.j. 6 % z 8081 eur po zaokrúhlení 484,50 eur) do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

16. Uvedený rozsudok okrem výrokov I. a III. napadol len žalovaný domáhajúci sa jeho zmeny týchto napadnutých výrokoch tak, aby žaloba žalobkyne bola v celom rozsahu zamietnutá, nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vychádzal z toho, že bolo na ňom dôkazné bremeno preukázať, na základe akého právneho titulu vozidlo užíval, ktoré dôkazné bremeno neuniesol, keď medzi účastníkmi nebolo sporné, že predmetné vozidlo pred smrťou jeho vlastníka užíval na základe ústnej dohody (s ním) a (jeho) držba bola oprávnená. Nie je možné súhlasiť s názorom súdu, že dôkazné bremeno neuniesol, keďže tam, kde

je dohoda, je aj právny titul a smrťou vlastníka vozidla prechádzajú v zmysle § 579 OZ práva a povinnosti z takejto dohody na nového vlastníka vozidla, bez ohľadu na to, či sa jedná o občianskoprávny alebo obchodný vzťah. Zmluvy treba dodržiavať a medzi stranami sporu bolo sporným len to, či užívanie malo byť odplátne alebo bezodplátne, keďže však existovala dohoda o užívaní tohto vozidla, o bezdôvodnom obohatení ani pred smrťou vlastníka a ani po smrti vlastníka vozidla hovoriť nemožno. Bolo by v rozpore so zásadami súkromného práva, ak by sa jedna z dvoch zmluvných strán dostala do protiprávneho postavenia smrťou druhej zmluvnej strany, o ktorej smrti by sa ani nemusela včas dozvedieť. V tomto smere poukazuje na odborné stanoviská v právnej literatúre - komentár k Občianskemu zákonníku k ustanoveniu § 579, na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/847/1998 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/104/1997. Pokiaľ v čase pred smrťou vlastníka vozidla existovala dohoda o jeho bezplatnom alebo aj odplátnom užívaní, nemôže sa jednať o užívanie bez právneho dôvodu a práva a povinnosti, vrátane povinnosti vlastníka strpieť užívanie vozidla, prešli na právneho nástupcu vlastníka, teda na žalobkyňu. Aj v prípade, ak by bolo užívanie dohodnuté ako odplátne, dôkazné bremeno na preukázanie výšky dojednanej odplaty by bolo na strane žalobkyne, ktorá v konaní však netvrdila a ani nepreukazovala odplátnosť pôvodnej dohody. Nebohý vlastník nadobudol vozidlo za sumu cca 4 600 eur, žalobkyňa však požaduje náhradu vo výške 8 000 eur. Má za to, že jeho právny názor nie je v rozpore s odôvodnením zrušovacieho uznesenia odvolacieho súdu a s jeho právnym názorom, keď zrušenie rozsudku a vrátenie veci na ďalšie prejednanie neznamená automaticky, že súd prvej inštancie má rozhodnúť vo veci presne opačne ako pôvodne rozhodol.

17. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, keď požadovala aj náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Rozsudok chápe ako určitý kompromis, keď nenaplnil jej predstavy, avšak odvolanie nepodala. Ak žalovaná strana chcela právne účinne riešiť stav úmrtia pôvodného vlastníka, mala reagovať na výzvu, ktorá jej bola doručená dňa 4.3.2013 a právne vzťahy sa mohli vyriešiť novou zmluvou k spokojnosti oboch sporových strán. Tvrdiť, že právne vzťah medzi pôvodným vlastníkom vozidla a žalovaným bola založený na akejsi forme dobročinnosti, je nezmysel. Poskytnutie vozidla bolo regulárnym obchodnoprávnym aktom, za ktorý žalovaný poskytoval jej otcovi vzájomné obchodné protiplnenia, po jeho smrti táto povinnosť už odpadla a žalovaný pokiaľ vozidlo užíval, tak ho užíval bez toho, aby poskytoval akékoľvek protiplnenia novému vlastníkovi; tu je to protiprávne, tu je to bezdôvodné obohatenie, pretože takýmto užívaním vozidla žalovaný jednoducho zarobil. Preto nie je možné opísať a odcitovať z rôznych iných prameňov práva to, čo sa žalovanému hodí a tvrdiť, že ona pravdu nemá. Ak žalovaný užíval predmetné vozidlo zadarmo, hoci pôvodne za toto užívanie prijímal plnenia, tak toto nie je v súlade so zákonom. Keď žalovaný bez súhlasu a bez ponúkutej dohody bezplatne užíval jej vozidlo a zarábala na tomto užívaní a preto je spravodlivé, aby za toto užívanie vozidla jednoducho platil.

18. Vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobkyne k jej odvolaniu už podané nebolo.

19. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhláseným rozsudku a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovaného dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, keď súčasne v odvolacom konaní úspešnej žalobkyňi priznal v zmysle ustanovenia § 396, § 255 a § 262 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, keď o výške tejto náhrady bude konať a rozhodovať súd prvej inštancie.

20. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v napadnutých výrokoch, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia v napadnutých častiach, keď na zdôraznenie jeho správnosti s ohľadom na odvolacie dôvody poukazuje tiež na to, že - v sporovom konaní nemožno od sporovej strany vyžadovať (a dôkazným bremenom zaťažovať) preukázanie negatívnej skutočnosti, teda aj neexistencie právneho vzťahu protistrany (žalovaného) k predmetnej (spornej) veci,

- držiteľa a užívateľa veci vlastnícky patriacej inej osobe zaťažuje dôkazné bremeno na preukázanie toho, že toto užívanie nie je protiprávne a pokiaľ tvrdí jeho bezodplátnosť aj preukázanie tohto tvrdenia, teda preukázania existencie platného právneho titulu na užívanie, jeho bezodplátnosti a časovej neobmedzenosti aj pre prípad smrti pôvodného vlastníka,

- hodnota veci pri jej nadobudnutí vlastníkom nie je jediným právne významným kritériom pre stanovenie hodnoty bezdôvodného obohatenia užívaním veci nevlastníkom, nakoľko je potrebné vychádzať z hodnoty úžitku veci tou osobou, ktorá úžitok z veci realizovala, a že

- pokiaľ žalovaný v spore neunesol dôkazné bremeno, preukázanie obsahových dojednaní s nebohým otcom žalobkyne, ohľadom doby a bezodplatnosti držby predmetného vozidla, bola žaloba žalobkyne, v rozsahu ako jej bolo vyhovené, podaná dôvodne, teda odvolacie dôvody odvolací súd dôvodnými nevzhliadol.

21. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).